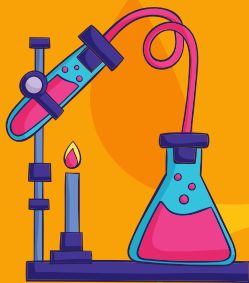
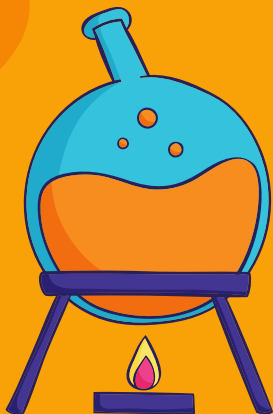

LABORATORIJ IDEJA

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

projekt:

LABORATORIJ IDEJA

„Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Udruge za djecu i mlade „Čarobni svijet“ i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

“Projekt „Laboratorij ideja“ podržan je kroz Fond za aktivno građanstvo, sredstvima Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

The Laboratory of ideas project benefits from a grant under the Active Citizens Fund from Iceland, Liechtenstein and Norway, through the EEA Grants.

REPUBLIKA HRVATSKA
Centar za socijalnu skrb Knin

LABORATORIJ IDEJA

Nositelj:

Udruga za djecu i mlade „Čarobni svijet“

Partneri:

Centar za socijalnu skrb Knin, Općina Kijevo

Razdoblje provedbe:

1.9.2022.- 15.9.2023.

Ukupna vrijednost projekta:

14.898,90 eura

Projekt „Laboratorij ideja“ podržan je kroz Fond za aktivno građanstvo, sredstvima Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Mjesto provedbe:

Knin, Biskupija, Kijevo i Kistanje

Ciljana skupina:

U projekt uključeno 47 djece i mladih osnovno školskog i srednjoškolskog uzrasta i 36 volontera.

Ciljevi projekta:

1. Djeca i mladi razvijaju socijalne i komunikacijske vještine, uvažavaju i prihvaćanje različitosti
2. Djeca i mladi usvajaju znanja i vještine potrebne za aktivno djelovanje u zajednici i
3. Djeca i mladi prepoznaju probleme u zajednici, izrađuju prijedloge rješenja, provode rješenja

O PROJEKTU

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

ČAROBNI SVIJET
UDRUGA ZA DJECU I MLADU

Općina Kijevo

REPUBLIKA HRVATSKA
Centar za socijalnu skrb Knin

LABORATORIJ IDEJA

O PROJEKTU

Prijedlog projekta Laboratorij ideja odnosi se na potrebe djece i mladih koje se tiču njihova odrastanja u odgovorne i aktivne članove društva i zajednice kojoj pripadaju.

Povezujući osobnu dimenziju razvoja, kroz vježbe i razvijanje socijalnih i komunikacijskih vještina te vještina nenasilnog rješavanja sukoba, s kulturalnom i društveno-političkom i ekološkom dimenzijom, kroz koju su učili o pravima i odgovornostima, raznim kulturama te načinima donošenja odluka i ustroju političke zajednice, očuvanju kulturne baštine, djeca i mladi dobili su priliku u potpunosti usvojiti i povezati sve elemente koji su potrebni za inherentno usvajanje vrijednosti, stavova i vještina koje ih čine odgovornim i aktivnim članovima društva. Osnivanjem vijeća mladih, izradom dokumenta o stanju u lokalnoj zajednici, osmišljavanjem i provedbom javnih volonterskih akcija, sastancima s predstavnicima vlasti, ciljane je skupina naučeno iz radionica konkretno primijenila na polju sudioničke demokracije, aktivizma i volonterstva.

- Prioritetno programsko područje – demokracija, aktivno

građanstvo i transparentnost

- Programski učinak – Ojačana demokratska kultura, građanska svijest i građanski angažman

Aktivnosti i ciljevi u skladu su s Općim ciljem Fonda jer doprinose jačanju civilnog društva promocijom aktivnog građanstva i volonterstva te osnažuju ranjive skupine jačanjem kompetencija i učenjem o funkcioniranju zajednice. Ciljana skupina, koju čine djeca i mladi iz ruralnih i potpomognutih područja prepoznati kao jedna od ranjivih skupina, aktivnostima u sklopu projekta učit će o aktivnom građanstvu, demokraciji i načinima upravljanja, toleranciji i suradnji što je u skladu s prioritetnim područjima Poziva koji se odnose na demokraciju, aktivno građanstvo, dobro upravljanje i transparentnost, ljudska prava i jednako postupanje kroz prevenciju diskriminacije na temelju etničkog podrijetla te socijalne pravde i društvenog

LABORATORIJ IDEJA

uključivanja ranjivih skupina.

Sveobuhvatnim pristupom ciljevi i aktivnosti projekta Laboratorij ideja prvenstveno doprinose ostvarenju učinka 3 – ojačana demokratska kultura, građanska svijest i građanski angažman te su usmjerene razvoju demokracije, aktivnog građanstva, dobrog upravljanja i transparentnosti.

Ovim je projektom obuhvaćena lokalna zajednica koju čine općine Kijevo, Biskupija i Kistanje te grad Knin.

Aktivnosti su usmjerene povezivanju, razvoju tolerancije, suradnje i smanjenju diskriminacije čime se izravno utječe na promociju i jačanje interkulturalnog dijaloga na navedenom području.

Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti (2021 - 2027) u sklopu Prioriteta 1 navodi kako će se "posebna pažnja posvetiti djeci s ciljem prevencije i smanjenja dječjeg siromaštva i isključenosti." Aktivnosti u sklopu ovog projekta u skladu su s Posebnim ciljem 2 (Prevencija i smanjenje dječjeg siromaštva i socijalne isključenosti) te mjerama 3 i 4 (Poboljšanje integriranog pristupa skrbi za djecu u riziku od

siromaštva i socijalne isključenosti, poboljšanje i dostupnost besplatnih programa usmjerenih socijalnom uključivanju djece i obitelji u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti). Aktivnosti su u skladu sa Strategijom borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014 - 2020) koja kao jedan od prioriteta navodi osiguravanje uvjeta za sprječavanje nastanka novih kategorija siromašnih kao i smanjenja broja siromašnih i socijalno isključenih osoba osiguravanjem uvjeta da od najranije dobi budu omogućene kvalitetne i dostupne usluge za djecu.

Projekt Laboratorij ideja doprinosi povećanju dobrobiti lokalne zajednice koju čini grad Knin i općine Kijevo, Biskupija i Kistanje. Udruga "Čarobni svijet" djeluje na svim navedenim područjima te uočava određene probleme s kojima se djeca i mladi, kao jedna od ranjivih skupina, na tim područjima suočavaju. Stoga aktivnosti unutar projekta žele ublažiti opasnost od socijalnog isključivanja djece i mladih, kvalitetnim provođenjem slobodnog vremena te njihovim uključivanjem u civilno društvo i stvaranjem predispozicija za aktivno sudjelovanje u donošenju odluka unutar zajednica. Projektom Laboratorij ideja djeca i mladi razvijaju socijalne i komunikacijske vještine, uče o solidarnosti, uvažavanju i prihvaćanju različitosti. Usvajaju znanja i vještine potrebne za aktivno dje-

LABORATORIJ IDEJA

lovanje u zajednici te prepoznaju pojave i probleme u svojoj zajednici, kritički promišljaju, osmišljavaju moguća rješenja prepoznatih problema, uče o kulturi zagovaranja promjena u vlastitoj okolini.

Nakon radionica i učenja na radionicama, naučeno su primijenili osnivanjem Vijeća mladih "Laboratorij ideja" kao neformalne i savjetodavne inicijative djece i mladih na području grada Knina, općina Kistanje, Kijevo i Biskupija s ulogom promicanja aktivne uloge mladih i djece u zajednici čiji su sastavni dio. Zatim su djeca i mladi uključeni u Vijeće izradili dokument kojim su mapirali svoje potrebe i potrebe zajednica u kojoj žive, evidentirali su probleme u zajednici te ponudili moguća rješenja.

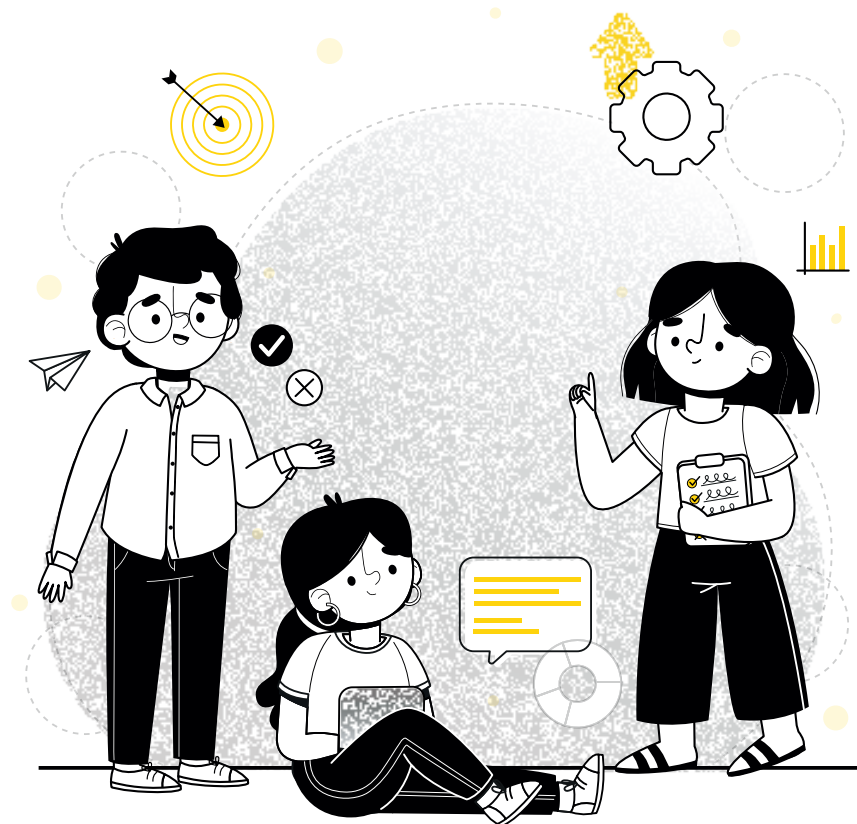
Dokument su predstavili predstavnicima općinskih i gradskih vlasti na ugovorenim sastancima

čime konkretnim radom uče o važnosti sudioničke demokracije u procesu odlučivanja.

Također, sudjelovali su u osmišljavanju i provedbi javnih akcija kojima su se određeni uočeni problem otkloniti ili ublažili. Promocijom volonterstva i osmišljavanjem volonterskog angažmana u rješavanju učenih problema razvija se svijest o važnosti volontiranja kao obliku aktivizma kojim se građani mogu uključiti u stvaranje bolje zajednice i društva u cjelini.

Završetkom projekta planirano je da oformljena zajednica mladih nastavi djelovati unutar centra za mlade te da svojim okupljanjem nastave djelovati u svojoj zajednici doprinoseći uočavanju i rješavanju problema unutar zajednice te širenju i promicanju važnosti aktivnog građanstva od malih nogu.

O INKLUZIJI DJECE I MLADIH U ŽIVOT ZAJEDNICE

O INKLUZIJU DJECE I MLADIH U ŽIVOT ZAJEDNICE

„Mogu reći mišljenje, ali se ne shvaća ozbiljno.“

1988. godine usvojena je Konvencija o pravima djeteta koja uključuje i prava sudjelovanja [pravo na slobodno izražavanje svojih misli i pravo na udruživanje]. Istraživanja provedena od te godine pa do danas pokazuju kako djeca uglavnom vjeruju kako ih odrasli ne slušaju te da nemaju priliku izraziti svoje mišljenje. Većina istraživanja potvrđuje kako djeca uglavnom sudjeluju u vlastitim obiteljima, no vrlo malo u lokalnim zajednicama u kojima žive. Djeca navode kako ih odrasli ne konzultiraju i ne uključuju u procese odlučivanja.

Dječja participacija nepotrebno se limitira na dva suprotna pola – na apsolutnu neparticipaciju [djeca ne sudjeluju, ne uključuju se, odrasli su zastupnici djece] i na apsolutnu participaciju [samostalno dječje odlučivanje bez podrške odraslih]. Ovakva pojednostavljena shvaćanja pružaju odraslima argument i opravdanje zašto je participaciju nemoguće provesti u praksi.

Uloga je odraslih podučiti djecu kako izraziti svoje mišljenje.

Pomiče se s pozicije zaštitnika i zastupnika djece u poziciju uvažavajućih partnera što podrazumijeva svijest i spremnost odraslih da prihvate dječju perspektivu.

Promicanje participacije djece važno je za samu djecu, ali i za demokratsko funkcioniranje društva u cjelini.

Ta je ideja dobro podržana u stručnim i znanstvenim radovima, no dio znanstvenika primjećuje raskorak između te ideje i stvarne primjene u praksi.

Pokazalo se kako su djeca veoma kreativna u svom pristupu rješavanju problema te da je dječje mišljenje vrijedan resurs koji pomaže odraslima da misle „izvan okvira“.

Poticanje dječje participacije poboljšava stanje u zajednici, poštivanje ljudskih prava i uvažavanje različitosti te odgaja aktivne građane.

LABORATORIJ IDEJA

PROJEKTNE AKTIVNOSTI

1. Program radionica

Radionice i projektne aktivnosti polaze od osobne dimenzije razvoja pojedinca. Na početku se raznim vježbama razvijaju socijalne i komunikacijske vještine, vještine nenasilnog rješavanja sukoba. Zatim se tematiziraju pojmovi identiteta pojedinca te odnosa između pojedinca i zajednica kojima pripada kako bi se uočila međuovisnost pojedinca i zajednice. Uči se o kulturi i običajima, etiketiranju, stereotipovima i predrasudama, manjini i većini s ciljem isticanja važnosti prihvatanja i tolerancije na razini zajednice. Iduća faza radionica podrazumijeva učenje o društveno-političkoj dimenziji zajednice, tj. ustroju zajednice, načinima donošenja odluka, ljudskim i dječjim pravima i odgovornostima te odlikama kompetentnog građanina 21. stoljeća.

Nakon radionica bilo je potrebno naučeno primijeniti. Stoga je osnovano Vijeće mladih Laboratorij ideja koje je zamišljeno da ima savjetodavnu ulogu u svojim zajednicama s ulogom promicanja aktivne uloge mladih i djece u zajednici čiji su sastavni dio.

Članovi Vijeća izradili su dokument u kojem su predstavili svoje viđenje zajednice u kojoj žive te su ga predstavili gradonačelniku i načelnicima. Dodatno, smislili su volontersku akciju koja je provedena u zajednici s ciljem promicanja volonterstva kao jednog od aspekata aktivnog građanstva.

Svojevrсни lajt motiv programa radionica isticanje je važnosti i ljepote različitosti među pojedincima, kulturama i zajednicama kako bi se umanjio negativni pogled na različito i drukčije koji dovodi do sukoba na osobnoj i društvenoj razini. Stoga su sve radionice isticale važnost uvažavanja i prihvaćanja različitosti, od osobne razine do razine stereotipa i predrasuda te ljudskih prava.

LABORATORIJ IDEJA

LABORATORIJ IDEJA

Radionice socijalnih i komunikacijskih vještina

Radionice socijalnih i komunikacijskih vještina polazile su od pojedinca i bile usmjerene njemu i njegovim stavovima i vještinama. Naglasak je bio na razvijanju vještina potrebnih za nenasilno rješavanje sukoba, timski rad i izražavanje emocija.

Teme: upoznavanje (poticanje grupne kohezije) i pravila grupe, neverbalna i verbalna komunikacija, sukob – okidači i eskalacija, nenasilno rješavanje sukoba, ja-poruke vs. ti-poruke, afirmacija, aktivno slušanje.

Učim o sebi, prihvaćam različitosti

Nakon osobne razine, tematizirao se identitet pojedinca i suodnos pojedinca i zajednice. Raspravljalo se i učilo o kulturi, različitostima, stereotipovima, predrasudama i društvenoj diskriminaciji te ulogama u društvu koje proizlaze iz razlika.

Teme: To sam ja! – elementi identiteta, obitelj i kultura, različitosti i diskriminacija, manjina i većina, etiketiranje, stereotipi i predrasude, uloge u društvu, empatija i tolerancija

Moja zajednica i ja

Nakon što smo pojedinca smjestili u zajednicu, bavili smo se društveno-političkom dimenzijom zajednice.

LABORATORIJ IDEJA

Učilo se o ljudskim pravima i odgovornostima, o raznim ustrojima zajednice (demokracija, diktatura, tiranija), načinima, načinima aktivnog sudjelovanja u zajednici, volontiranju.

Mislim i istražujem

Na radionicama Mislim i istražujem pripadnici ciljane skupine, primjenom naučenog u prijašnjim radionicama, oformili

su višeće mladih kao neformalno savjetodavno tijelo. Vijeće je zasnovano na vrijednostima solidarnosti, demokracije, tolerancije i ljudskih prava te se bavi sljedećim područjima analize u svojoj zajednici: ljudska prava, prostori za mlade, javne politike za mlade, slobodno vrijeme djece i mladih, kvalitetno obrazovanje.

Promišljali su i raspravljali o problemima i trendovima koje uočavaju u svojoj zajednici, mapirali su svoju zajednicu i njezine potrebe. Sva zapažanja zapisali su u dokument „**Moje mjesto kroz oči djeteta**“ koji su predstavili gradonačelniku grada Knina i načelnicima općina Kijevo, Kistanje i Biskupija na dogovorenim sastancima.

2. Sastanci s predstavnicima vlasti

Vijeće mladih „Laboratorij ideja“ održalo je četiri projektna predviđena sastanka s predstavnicima vlasti u svojim zajednicama – u Kninu, Biskupiji, Kijevu i Kistanjama.

Na sastancima je svaki ogranak Vijeća predstavio dokument u ko-

jem su gradonačelniku i načelnicima predstavili svoje viđenje zajednice u kojoj žive, mapirali svoje potrebe i potrebe zajednice te ponudili prijedloge rješenja uočenih problema.

Gospodarstvo, zdravstvo, infrastruktura, obrazovanje, kultura i

sport, kvalitetno provođenje slobodnog vremena – neka su od područja kojih su se djeca i mladi dotaknuli u dokumentu i raspravili s gradonačelnikom i načelnicima. Time su potvrdili kako je dječje mišljenje vrijedan resurs koji itekako može doprinijeti razvoju zajednice.

Još jednom zahvaljujemo gradonačelniku grada Knina Mariju Čačiću, načelniku općine Biskupija Milanu Đurđeviću, načelniku općine Kijevo Martinu Ercegovcu, načelniku općine Kistanje Goranu Reljiću i njegovu zamjeniku Roku Antiću što su pomno saslušali i odgovorili na sve upite Vijeća mladih „Laboratorij ideja“.

3. Družimo se i upoznajemo - izleti

U sklopu projekta organizirana su tri izleta – u Kijevo i Biskupiju, Kistanje i Knin te Šibenik i NP Krka.

Izleti su zamišljeni kao mjesto susreta djece i mladih iz zajednica koje su uključene u projekt, mjesto učenja o kulturnoj i povijesnoj baštini svoga kraja.

Kao najbitniju potrebu ističemo druženje s vršnjacima. Vrijeme provedeno u druženju želimo iskoristiti na što bolji i ljepši način. Vrijeme obično provodimo u parku ili na igralištu. Te dvije lokacije htjeli bismo poboljšati.
[Vijeće mladih Laboratorij ideja – Kistanje]

Imamo ideju o uspostavljanju online platforme koja bi bila info kutak za svu djecu i mlade u našem gradu, tj. mjesto na kojem bi svi organizatori aktivnosti za djecu i mlade mogli oglašavati i pozivati na aktivnosti i događanja te mjesto na kojem bi roditelji, djeca i mladi mogli pronaći sva događanja na jednom mjestu.
[Vijeće mladih Laboratorij ideja – Knin]

Prostor Društvenog centra mogao bi se iskoristiti i za ljetne radionice, ali i za pomoć u učenju i ostale aktivnosti u kojima sudjelujemo kroz cijelu godinu. Vjerujemo kako bi taj prostor bio dobar za korištenje svim udrugama koje žele provoditi aktivnosti u našoj Općini.
[Vijeće mladih Laboratorij ideja – Biskupija]

Na igralište bismo htjeli postaviti kašarkaške koševе i urediti betonski zid koji gleda na igralište.
[Vijeće mladih Laboratorij ideja – Kijevo]

LABORATORIJ IDEJA

izleti
KIJEVO I
BISKUPIJA

LABORATORIJ IDEJA

Dodatno, povezivanjem s udrugama i poduzetnicima koji djeluju na području provedbe projekta, širimo pozitivnu sliku o našim zajednicama kroz stvarne priče.

Tako smo, uz obilazak brojnih arheoloških i povijesnih lokaliteta, u Kijevu posjetili Udrugu mladih Kolarica – Kijevo koja se brine o očuvanju kijevske kulturne baštine te smo u neposrednoj blizini sudjelovali u radionici izgradnje i obnove suhozida koju su za nas organizirale udruge Dragodid i Biom.

Pored Kistanja posjetili smo OPG Brankice Borović koji se bavi proizvodnjom prirodne kozmetike sirovinama koje sami uzgajaju. U Kninu smo posjetili Udrugu Grabarije koja pruža usluge terapijskog i rekreacijskog jahanja.

LABORATORIJ IDEJA

izleti
ŠIBENIKI
NP KRKA

LABORATORIJ IDEJA

LABORATORIJ IDEJA

izleti
KISTANJE
IKNIN

LABORATORIJ IDEJA

4. (Su)Djeluj javne volonterske akcije

Vijeće mladih Laboratorij ideja, prema uočenim problemima u zajednici, osmislilo je četiri volonterske akcije kojima su otklonili ili ublažili odabrane uočene probleme u zajednicama u kojima žive.

**Promocijom
volonterstva i
osmišljavanjem
volonterskog
angažmana u
rješavanju uočenih
problema razvija
se svijest o važnosti
volontiranja kao
obliku aktivizma
kojim se građani
mogu uključiti u
stvaranje bolje
zajednice i društva
u cjelini.**

KIJEVO „Svi za ljepši dječji park“

**Prva volonterska
akcija održala se u
Kijevu pod nazivom
„Svi za ljepši dječji
park“.**

Akciju je podržala Općina Kijevo

osiguravši postolje za kućicu koja je namijenjena za knjige i školski pribor te dva koša za smeće. Vrijedni su volonteri prionuli na rad te osvježili bojom postojeće stolove i stolice bojom, obojili kućicu, postavili koševe za smeće i popravili ogradu, uredili cvjetne gredice i ostatak prostora parka.

LABORATORIJ IDEJA

LABORATORIJ IDEJA

BISKUPIJA „Park po mjeri djeteta“

Druga volonterska akcija naziva „Park po mjeri djeteta“ održala se u Biskupiji u suradnji s Udrugom Argument koja djeluje na području Biskupije.

Općina Biskupija osigurala je sav potreban materijal za provedbu akcije.

LABORATORIJ IDEJA

Ovom akcijom marljivi su volonteri uljepšali dječji park u Orliću pored općinske zgrade.

Postavili su cvjetne gredice s lavandom, smiljem i ružmarinom, osvježili boju na spravama te obojili drvene klupe.

LABORATORIJ IDEJA

KISTANJE

„Boje i cvijeće za park i veselje veće“

Treća volonterska akcija naziva „Boje i cvijeće za park i veselje veće“ organizirana je u Kistanjama.

Dječji park u Kistanjama, zahvaljujući vrijednim malim i velikim volonterima, postao je ljepše i poticajnije mjesto za igru i druženje.

Općina Kistanje osigurala je sredstva za materijale i drvenu klupu, DVD Kistanje pripremio je betonski teren i sumještani su poklonili sadnice cvijeća.

Vrijedni volonteri pokupili su smeće, osvježili cvjetne gredice novim sadnicama, očistili pješčanik i prostor oko sprava te oslikali pod raznim igrama koje će služiti najmlađima za igru i učenje.

LABORATORIJ IDEJA

LABORATORIJ IDEJA

LABORATORIJ IDEJA

KNIN

„Naša vizija INKLUZIJA“

Četvrtu volontersku akciju održali smo u Kninu u suradnji s Udrugom osoba s invaliditetom „Sv. Bartolomej“. Pod motom „Naša vizija – INKLUZIJA“

dva smo se dana družili s korisnicima usluge poludnevnog boravka za odrasle.

Igrali su se pikado, stolni nogomet i druge društvene igre. Zajedničkim se snagama pripremila lavanda za daljnju obradu.

Slušala se glazba i plesalo se, a čak se stiglo i dati podršku Kninjanima koji su se taj dan natjecali u atletici.

LABORATORIJ IDEJA

Iskušali su se i u kreativnim aktivnostima i izrađivali košarice od papira.

Kažu kako vrijeme leti kad ste u dobrom društvu, a jedno je sigurno, volonterima su dva dana u druženju s ekipom iz Bartolomeja proletjela brzinom munje.

**Udruga za djecu i mlade
"Čarobni svijet"**

Meštrovićeva 21, 22300 Knin
OIB: 93594151920
www.carobnisvijet.hr
Anita Ercegovac, predsjednica
+385 917878411
info@carobnisvijet.hr
carobnisvijet7@gmail.com

Tisak ove publikacije omogućen je finansijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Udruge za djecu i mlade „Čarobni svijet“ i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

Projekt „Laboratorij ideja“ podržan je kroz Fond za aktivno građanstvo, sredstvima Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

The Laboratory of ideas project benefits from a grant under the Active Citizens Fund from Iceland, Liechtenstein and Norway, through the EEA Grants.